

Міністерство охорони здоров'я України
Буковинський державний медичний університет

БУКОВИНСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ВІСНИК

Український науково-практичний журнал

Заснований у лютому 1997 року

Видається 4 рази на рік

*Включений до UlrichswebTM Global Serials Directory
та до бази даних*

*Всеросійського інституту наукової і технічної інформації
Російської академії наук*

ТОМ 17, № 4 (68)

2013

Редакційна колегія:

головний редактор Т.М. Бойчук,

Ю.Т. Ахтемійчук, Л.О. Безруков, О.І. Волошин, І.І. Заморський,

О.І. Іващук (заступник редактора), Т.О. Ілащук, А.Г. Іфтодій,

І.Ф. Мещишен, В.П. Польовий, Р.В. Сенютович, І.Й. Сидорчук,

В.К. Тащук (відповідальний секретар), С.С. Ткачук

О.І. Федів (відповідальний секретар), Г.І. Ходоровський

Наукові рецензенти:

проф. О.І. Волошин, проф. І.Й. Сидорчук, проф. Г.І. Ходоровський

Чернівці: БДМУ, 2013

Редакційна рада:

К.М. Амосова (Київ), В.В. Бойко (Харків), А.І. Гоженко (Одеса),
Г.В. Дзяк (Дніпропетровськ), В.М. Єльський (Донецьк),
В.М. Запорожан (Одеса), В.М. Коваленко (Київ),
Л.Я. Ковальчук (Тернопіль), І.Р. Кулмагамбетов (Караганда),
З.М. Митник (Київ), В.І. Паньків (Київ),
В.П. Черних (Харків)

Видається згідно з постановою вченого ради Буковинського державного
 медичного університету (протокол № 4 від 28 листопада 2013 року)

Буковинський медичний вісник
(Бук. мед. вісник) –
науково-практичний журнал,
що рецензується
Bukovinian Medical Herald
(Buk. Med. Herald)

Заснований у лютому 1997 р.
Видається 4 рази на рік

Founded in February, 1997
Published four times annually

Мова видання: українська,
російська, англійська

Сфера розповсюдження
загальнодержавна, зарубіжна

Свідоцтво про державну
реєстрацію:
серія КВ №15684-4156 ПР
від 21.09.2009

Постановою президії ВАКУ України
від 14 жовтня 2009 року №1-05/4
журнал "Буковинський медичний
вісник" включено до переліку
наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися
результати дисертаційних робіт на
здобуття наукових ступенів доктора
і кандидата медичних наук

Адреса редакції: 58002, Чернівці,
пл. Театральна, 2
Тел.: (0372) 55-37-54, 54-36-61,
52-40-78, 52-65-59
Факс: (0372) 55-37-54
e-mail: bmv@bsmu.edu.ua

Адреса електронної версії
журналу в Internet:
<http://www.bsmu.edu.ua>

Секретар редакції
І.І. Павлунік
Тел.: (0372) 52-40-78

ЗМІСТ

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

<i>Аляви А.Л., Базарова С.А., Джамбекова Г.С., Касымова Г.М.</i> ДИНАМИКА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭНДОТЕЛИАЛЬНОЙ СИСТЕМЫ И СПИРОМЕТРИИ У БОЛЬНЫХ БРОНХИАЛЬНОЙ АСТМОЙ НА ФОНЕ ПАТОГЕНЕТИЧЕСКОЙ ТЕРАПИИ L-АРГИНИНОМ.....	3
<i>Абрамова Н.О., Пашковська Н.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВУГЛЕВОДНОГО ОБМІNU У ПАЦІЄНТІВ ІЗ АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ НА ТЛІ АБДОМІНАЛЬНОГО ОЖИРІННЯ ЗАЛЕЖНО ВІД PRO197LEU ПОЛІМОРФІЗMU ГЕНА GPX 1.....	6
<i>Амеліна Т.М.</i> КОНСТЕЛЯЦІЯ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ ТА ХРОНІЧНОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ – ПІДБІР АДЕКВАТНОЇ ТЕРАПІЇ.....	10
<i>Беседіна А.С.</i> НО-СИНТАЗНА АКТИВНІСТЬ У ПАЦІЄНТІВ З ІШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП	13
<i>Бойчук Т.М., Ходоровська А.А., Чернікова Г.М., Чала К.М., Єрмоленко С.Б.</i> ПОЛЯРИЗАЦІЙНІ ВЛАСТИВОСТІ ГІСТОЛОГІЧНИХ ЗРІЗІВ ТКАНИН ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ НА ТЛІ СТРЕСОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ	17
<i>Борченко Н.А., Гулюк А.Г.</i> ЗВ'ЯЗОК МІНЕРАЛЬНОЇ ЩІЛЬНОСТІ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ (ЗА ДАНИМИ ПАНОРАМНИХ ІНДЕКСІВ) ТА КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ СКЕЛЕТУ (ЗА ДАНИМИ УЛЬТРАЗВУКОВОЇ ДЕНСИТОМЕТРІЇ П'ЯТКОВОЇ КІСТКИ) ПРИ ПЛАНУВАННІ ВНУТРІШНЬОКІСТКОВОЇ ДЕНТАЛЬНОЇ ІМПЛАНТАЦІЇ	20
<i>Букач О.П., Антонюк М.В., Сидорчук Л.П., Коровенкова О.М., Кушнір О.В., Чаглій І.І.</i> КОМОРБІДНА ПАТОЛОГІЯ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ В АМБУЛАТОРНО-ПОЛІКЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ	26
<i>Васюк С.В., Васильчишин Я.М., Васюк В.Л.</i> ДВОЕТАПНЕ РЕВІЗІЙНЕ ЕНДОПРОТЕЗУВАННЯ КУЛЬШОВОГО СУГЛОБА ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СПЕЙСЕРІВ, ІМПРЕГНОВАНИХ АНТИБІОТИКАМИ	31
<i>Вервега Б.М.</i> ВИЯВЛЕННЯ ЗАПАЛЕННЯ ЖОВЧНИХ ПРОТОК ПРИ ГОСТРОМУ ПАНКРЕАТИТІ БІЛЛАРНОГО ПОХОДЖЕННЯ.....	36
<i>Гоженко А.И., Гармидер О.В.</i> АНАЛИЗ КЛІНИКО-АЛЛЕРГОЛОГІЧЕСКИХ І КЛІНИКО-ЛАБОРАТОРНИХ ХАРАКТЕРИСТИК БОЛЬНИХ ПОЛІІНОЗОМ В Г. ОДЕССЕ	39
<i>Гордіна М.А.</i> ВПЛИВ КОРЕКЦІЇ ГІПОВІТАМІНОЗУ «Д» НА РІВЕНЬ С-РЕАКТИВНОГО БІЛКА ТА ВМІСТ ЦИТОКІНІВ У ХВОРИХ НА ІШЕМІЧНУ ХВОРОБУ СЕРЦЯ	45
<i>Громнацька Н.М.</i> АСОЦІАЦІЇ КЛАСТЕРІВ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ І СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН НІРОК У ДІТЕЙ.....	49
<i>Даминов Б.Т., Абдуллаев Ш.С., Эгамбердиева Д.А.</i> РЕМОДЕЛИРОВАНИЕ СЕРДЦА У ПАЦИЕНТОВ С ХРОНИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНЮ ПОЧЕК РАЗЛИЧНОЙ ЭТИОЛОГИИ....	54
<i>Калинина Е.Ю.</i> ТОКСИЧЕСКОЕ ДЕЙСТВИЕ БЫТОВОГО ГАЗА НА МОРФОФУНКЦИОНАЛЬНОЕ СОСТОЯНИЕ ГОЛОВНОГО МОЗГА КРЫС	59
<i>Каспрук Н.А., Сидорчук Л.І., Левицька С.А., Михалко А.Ю., Сидорчук А.С., Довбуш Н.М., Яковець К.І., Іфтодій О.А., Марчук Ю.Ф., Сидорчук І.Й.</i> ФАКТОРИ І МЕХАНІЗМИ НЕСПЕЦІФІЧНОГО ПРОТИІНФЕКЦІЙНОГО ЗАХИСТУ ОРГАНІЗМУ ХВОРИХ НА НЕГОСПІТАЛЬНУ ПНЕВМОНІЮ	62
<i>Кирсанова Т.А., Кузнецов С.В., Мушенко Л.В., Зиміна М.С.</i> ЭФФЕКТИВНОСТЬ L-КЛОПЕРАСТИНА ФЕНДІЗОАТА В ЛЕЧЕНИИ КОКЛЮША У ДЕТЕЙ РАННЕГО ВОЗРАСТА	66
<i>Кметь Т.І.</i> РЕАКЦІЯ КЛІТИН КОРИ ЛОБОВОЇ ЧАСТКИ ВЕЛИКИХ ПІВКУЛЬ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ІЦУРІВ НА ІШЕМІЧНО-РЕПЕРФУЗІЙНЕ ПОШКОДЖЕННЯ	70

Коваленко С.В. ОСОБЛИВОСТІ ХАРАКТЕРУ ПАТОГЕННОЇ МІКРОФЛОРИ В ОСІБ ІЗ РІЗНИМИ ТИПАМИ ЗАГОСТРЕННЯ ХРОНІЧНОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ	74
Козовий Р.В., Ерстенюк Г.М. ПОКАЗНИКИ ОКИСНЮВАЛЬНОЇ МОДИФІКАЦІЇ БІЛКІВ СИРОВАТКИ КРОВІ У ДОВГОЖИТЕЛІВ ПРИКАРПАТТЯ.....	76
Колоскова О.К., Білоус Т.М., Білоус В.В. СИНДРОМ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ЛІКАРІВ-ПЕДІАТРІВ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ НА РІЗНОМУ РІВНІ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ	79
Комицук Т.С., Кучер Н.М. РОЛЬ ЕЛЕКТРОЕНЦЕФАЛОГРАФІЇ У ВИВЧЕННІ СТАТЕВО-ВІКОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЛІКВОРНОЇ СИСТЕМИ В ДІТЕЙ ПУБЕРТАТНОГО ВІКУ	83
Коханюк Ю.В. КОРЕКЦІЯ ПОРУШЕНЬ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЕРИТРОЦИТІВ, ПРОТЕЙНАЗО-ІНГІБІТОРНОЇ СИСТЕМИ ТА ФІБРИНОЛІТИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ПЛАЗМИ КРОВІ У ХВОРИХ НА ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНУ РЕФЛЮКСНУ ХВОРОБУ У ПОЄДНАННІ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2	86
Левенець С.А., Начетова Т.А., Бондаренко В.А. ИНДЕКС СВОБОДНЫХ АНДРОГЕНОВ У ДЕВОЧЕК-ПОДРОСТКОВ С ВТОРИЧНОЙ АМЕНОРЕЕЙ	90
Левицька С.А. РОЛЬ РЕСПІРАТОРНИХ ПАТОГЕНІВ У РОЗВИТКУ ЗАПАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ НАВКОЛОНОСОВИХ ПАЗУХ У ДІТЕЙ.....	94
Мелех Б.Я., Регеда М.С., Качмарська М.О. СТАН АНТИОКСИДАНТНОЇ ГЛУТАЦІОНОВОЇ СИСТЕМИ ТА ПРОЦЕСІВ ПЕРЕКИСНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДВ У КРОВІ МОРСЬКИХ СВІНОК З ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИМ АЛЕРГІЧНИМ АЛЬВЕОЛІТОМ У РІЗНІ ПЕРІОДИ ЙОГО ФОРМУВАННЯ.....	98
Молчанюк Н.И. УЛЬТРАСТРУКТУРА ГЕПАТОЦІТОВ КРЫС В РАННІЕ СРОКИ ПОСЛЕ ВНУТРИБРЮШННОГО ВВЕДЕНИЯ МЕТАНОЛА	100
Ожоган З.Р., Махлинець Н.П., Павелко Н.М., Чубій І.З., Довганич О.В. ВЕСТИБУЛОПЛАСТИКА ЯК НЕОБХІДНИЙ КРОК У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ГЕНЕРАЛІЗОВАНИЙ ПАРОДОНТИТ ІЗ МІЛКИМ ПРИСІНКОМ РОТА	103
Павелко Н.М. СКРИНІНГОВА ОЦІНКА ІМУННОГО СТАТУСУ ХВОРИХ НА ГЕНЕРАЛІЗОВАНИЙ ПАРОДОНТИТ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНДЕКСІВ ЛЕЙКОГРАМИ.....	107
Петрук Д.В., Підмурняк О.О. КЛІНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТРАВМИ ІЗ ПОШКОДЖЕННЯМ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ	111
Радченко О.М., Деркач З.В. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ХРОНІЧНОЇ ХВОРОБИ НИРОК НА ТЛІ ОЖИРІННЯ ТА НАДЛІШКОВОЇ МАСИ ТІЛА	114
Радченко О.М., Кім З.М., Радченко Л.М. АРТЕРІАЛЬНА ГІПЕРТЕНЗІЯ ТА ЛЕПТИН.....	117
Риндіна Н.Г. ОСОБЛИВОСТІ ЕРІТРОПОЕЗУ, ІМУНОЗАПАЛЕННЯ І ГЕОМЕТРІЇ ЛІВОГО ШЛУНОЧКА У ХВОРИХ З АНЕМІЄЮ НА ТЛІ ХРОНІЧНОЇ СЕРЦЕВОЇ НEDОСТАТНОСТІ ЗАЛЕЖНО ВІД НАЯВНОСТІ АБО ВІДСУТНОСТІ СУПУТНЬОЇ ХРОНІЧНОЇ ХВОРОБИ НИРОК.....	120
Роговик Н.В., Віштак Н.В., Макух Г.В., Бобер Л.Й. РОЗПОДІЛ АЛЕЛЬНИХ ВАРІАНТІВ ГЕНА mERH X У ХВОРИХ НА МУКОВІСЦІДОЗ ГОМОЗИГОТ ЗА МУТАЦІЄЮ F508DEL	124
Сажсин С.І. ЕФЕКТИВНІСТЬ БАЗИСНОЇ ТЕРАПІЇ АТОПІЧНОЇ БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ В ДІТЕЙ ЗА ЗМІНАМИ СПРИЙНЯТЛИВОСТІ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ ДО НЕПРЯМИХ ПРОВОКАЦІЙНИХ ЧИННИКІВ	128
Склярова В.О., Білецька Л.П., Панасюк Н.Б. СТАН СИСТЕМІ НО-СИНТАЗА/АРГІНАЗА ПЛАЗМИ КРОВІ ТА ЛІМФОЦІТІВ У ЖІНОК ІЗ НЕПЛІДДЯМ ТА АСКАРИДОЗОМ	132
Сохор Н.Р. ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ВМІСТ АКТИВНИХ ФОРМ КІСНЮ ТА АПОПТОЗ ЛЕЙКОЦІТІВ КРОВІ У ГОСТРОМУ ПЕРІОДІ ІШЕМІЧНОГО ІНСУЛЬТУ	135
Стигар М.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ ЗАЛЕЖНО ВІД РІВНЯ АДІПОНЕКТИНУ	140

Стосєва Т.В., Ерікова В., Лотуш Н.Г., Серкіз Г.О., Нікітіна Г.О. МОЖЛИВОСТІ КРИСТАЛОМОРФОМЕТРИЧНОГО АНАЛІЗУ ПРИ ОКСАЛАТНО-КАЛЬЦІЕВІЙ КРИСТАЛАУРІЇ У ДІТЕЙ	145
Ступницька Г.Я. ПОКАЗНИКИ БІОІМПЕДАНСОМЕТРІЇ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ІЗ СУПУТНІМ ОЖИРІННЯМ ТА ТОЛЕРАНТНІСТЬ ДО ФІЗИЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ	148
Тимофій О.В., Булик Р.Є. СТАН ГЕНА РАНЬОЇ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ c-fos У СУБ'ЯДРАХ ПАРАВЕНТРИКУЛЯРНОГО ЯДРА ГІПОТАЛАМУСА ЩУРІВ В УМОВАХ МОДИФІКАЦІЙ ФОТОПЕРІОДУ	154
Федів О.І., Гончарюк Д.О. ЦИТОКІНОВИЙ СТАТУС У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ПАНКРЕАТИТ З ІШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ ЗА ХРОНІЧНОЇ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ	159
Фільц О.О., Мироненко О.І., Богута Х.Р., Фітъкало О.С., Кечур Р.В., Данилко М.Й. ТИПОЛОГІЯ НОЗОГЕННИХ РЕАКЦІЙ ПРИ СЕЧОКАМ'ЯНІЙ ХВОРОБІ	163
Цимбалиuk В.І., Колесник В.В., Забірник А.С., Торяник І.І. ЗАСТОСУВАННЯ БІОДЕГРАДУЮЧОГО СУБСТРАТУ ДЛЯ ІНТРАКРАНІАЛЬНОЇ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ АВТОЛОГІЧНИХ МЕЗЕНХІМАЛЬНИХ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН ПРИ МОДЕЛЬОВАНОМУ ЦЕРЕБРАЛЬНОМУ ІШЕМІЧНОМУ ЕМБОЛІЧНОМУ ІНСУЛЬТІ У ЩУРІВ ЛІНІЇ ВІСТАР	168

НАУКОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ

Михайличенко Б.В. ОСОБЛИВОСТІ ДОБОРУ ЛОКУСНОЇ ПАНЕЛІ ДНК ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВО-МЕДИЧНИХ МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНІ	172
--	-----

НАУКОВІ ОГЛЯДИ

Бачинська І.В. ІШЕМІЧНА ХВОРОБА СЕРЦЯ – АКТУАЛЬНІСТЬ, ПОШИРЕНІСТЬ, ВПЛИВ НА ІНВАЛІДИЗАЦІЮ ТА СМЕРТНІСТЬ. ГОСТРИЙ КОРОНАРНИЙ СИНДРОМ – ДОМІНАНТНА ПРОБЛЕМА СУЧASNОСТІ: СТАТИСТИЧНІ ФАКТИ	174
Винниченко І.О., Винниченко О.І. Езофагогастропластика та пілородренуючі операції у хворих на рак стравоходу та рак кардії з поширенням на стравохід з точки зору доказової медицини	179
Гарбузюк В.В., Польова С.П., Гарбузюк В.П. ПРОБЛЕМА ПЕРЕДЧАСНИХ ПОЛОГІВ У ПАЦІЄНТОК, ХВОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ	184
Сливка В.І. ПЕРОКСИДНЕ ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ У ХВОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ	188
Стопінчук О.В. РЕЗИСТЕНТНІСТЬ ДО ДІУРЕТИКІВ ПРИ ХРОНІЧНІЙ СЕРЦЕВІЙ НЕДОСТАТНОСТІ, ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ	191
Тимофійчук І.Р., Гордієнко В.В., Швець В.І. ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ, ЯК ФАКТОР НЕЙРОДЕГЕНАРАЦІЇ АЛЬЦГЕЙМЕРІВСЬКОГО ТИПУ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)	196

СОЦІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Балабан С.В., Панов Б.В., Свірський О.О., Матвєєв О.Г., Савицький І.В. ЗАХВОРЮВАНІСТЬ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ПРАЦІВНИКІВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ «ШУМОНЕБЕЗПЕЧНИХ» ПРОФЕСІЙ ТА КОНТИНГЕНТУ ПОЗА ДІЄЮ ВИРОБНИЧИХ ФАКТОРІВ	203
Бідучак А.С. ОЦІНКА ПОІНФОРМОВАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ З ПИТАНЬ ПРОФІЛАКТИКИ ХРОНІЧНИХ НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА ЗДОРОВОГО СПОСОBU ЖИТТЯ	206

<i>Мар'єнко Л.Б., Пшик С.С., Мар'єнко К.М.</i> СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПАТОМОРФОЗ ЕПЛЕПСІЇ У ХВОРИХ ІЗ ФАРМАКОРЕЗИСТЕНТНИМ ПЕРЕБІГОМ ЗАХВОРЮВАННЯ	209
---	-----

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

<i>Ущенко О.Г., Бойчук Т.М., Новаковська О.Ю., Григоришин П.М.</i> ЛАЗЕРНА ПОЛЯРИМЕТРИЧНА ОЦІНКА СТРУКТУРИ МЕРЕЖІ МІОЗИНОВИХ ФІБРИЛ М'ЯЗОВОЇ ТКАНИНИ	214
--	-----

ДИСКУСІЙНІ СТАТТИ

<i>Ахметшин Р.Л.</i> МОЖЛИВІ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ І РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ТЕЛЕМЕДИЦИНІ В УКРАЇНІ	219
<i>Лузанова И.М., Сергеев А.И., Калинина Е.Ю.</i> ПРАВОВЫЕ ПРОБЛЕМЫ ВИЧ-ИНФИЦИРОВАННЫХ ПАЦИЕНТОВ.....	223

ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ

<i>Диб'як Ю.М., Дмитрів І.В., Волошин М.М.</i> ПРО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ЕЛЕКТИВНОГО КУРСУ «СУДИННА ХІРУРГІЯ»	226
<i>Каратеєва С.Ю., Хомко О.Й.</i> АКТИВНІ МЕТОДИ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА» (ОКР - БАКАЛАВР) З ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ»	228
<i>Макойда І.Я., Островський М.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРУ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІЗІАТРИЯ ТА ПУЛЬМОНОЛОГІЯ».....	230
<i>Панько О.М.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ ОФТАЛЬМОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ	233

ПОРАДИ ЛІКАРЮ

<i>Лузанова И.М.</i> К ВОПРОСУ О ЮРИДИЧЕСКОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ АКУШЕРОВ-ГИНЕКОЛОГОВ	236
---	-----

ВИПАДОК ІЗ ПРАКТИКИ

<i>Беженар І.Л.</i> КОМПРЕСІЙНА МЕХАНІЧНА АСФІКСІЯ ПРИ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНІЙ ПРИГОДІ	239
--	-----

ЮВІЛЕЙ

<i>БІЛЕЦЬКИЙ СЕМЕН ВІССАРІОНОВИЧ</i> (до 70-річчя з дня народження).....	241
--	-----

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РУКОПИСІВ, ЩО НАПРАВЛЯЮТЬСЯ ДО ЖУРНАЛУ “БУКОВИНСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ВІСНИК”	244
--	-----

disease and in patients with cholestasis syndrome. We have not found "strong" association between alleles of the gene mEPHX among patients and the severity of the disease which requires further research with a larger number of patients.

Key words: mEPHX gene, cystic fibrosis, mutation F508del, genetic polymorphism.

¹ Danylo Halytsky Lviv National Medical University (Lviv)

² Institute of Hereditary Pathology of National Academy of Medical Sciences of Ukraine (Lviv)

³ Western Ukrainian Specialized Children's Medical Centre (Lviv)

Рецензент – проф. Т.В. Сорокман

Buk. Med. Herald. – 2013. – Vol. 17, № 4 (68). – P. 124-128

Надійшла до редакції 28.08.2013 року

© Н.В. Роговик, Н.В. Віштак, Г.В. Макух, Л.Й. Бобер, 2013

616.248-008.61-08-053.5

C.I. Сажин

ЕФЕКТИВНІСТЬ БАЗИСНОЇ ТЕРАПІЇ АТОПІЧНОЇ БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ В ДІТЕЙ ЗА ЗМІНАМИ СПРИЙНЯТЛИВОСТІ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ ДО НЕПРЯМИХ ПРОВОКАЦІЙНИХ ЧИННИКІВ

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Резюме. У роботі проаналізована динаміка гіперсприйнятливості дихальних шляхів на тлі базисного лікування в дітей шкільного віку, хворих на атопічну та неатопічну бронхіальну астму. Встановлено, що для зниження надмірної чутливості бронхів пацієнтам із атопічним фенотипом захворювання до схеми профілактичної терапії варто включати анти-IgE-антитіла. Па-

цієнтам, хворим на неатопічну бронхіальну астму, базисну терапію варто посилювати призначенням пролонгованих теофілінів.

Ключові слова: бронхіальна астма, діти, лікування, гіперсприйнятливість бронхів.

Вступ. Бронхіальна астма (БА) розглядається як комплексне імунологічне та запальне захворювання, що характеризується хронічним запаленням бронхів, гіперреактивністю та ремоделюванням дихальних шляхів [8].

Гетерогенність клінічних і додаткових симптомів БА зумовлює її поділ на окремі фенотипи [11]. Однією з перших спроб поділу бронхіальної астми на альтернативні форми, за клінічно-імунологічними показниками, вважають викримлення зовнішнього (атопічного) та внутрішнього (неатопічного) фенотипів захворювання [4]. Наявність позитивних шкірних прик-тестів, надмірна концентрація специфічних IgE в сироватці крові, еозинофілія периферичної крові та/або індукованого мокротиння, як правило, у поєднанні з алергічним ринітом і/або екземою притаманні атопічній формі БА [9]. Ознаками неатопічного фенотипу вважають повторні бронхообструкції, які маніfestували на другому-третьому роках життя та були спровоковані інфекційними захворюваннями респіраторного тракту [6]. На відміну від дорослих, у яких неатопічна астма порівняно з атопічною є більш тяжкою, у дітей неатопічний фенотип характеризується легшим перебігом [5]. На сьогоднішній день продовжується пошук ключових патогенетичних ланок запалення при внутрішньому варіанті захворювання. Відповідно й біомаркери для визначення даного фенотипу (збільшення концентрації Th1-типу, IL-18, IL-15

у крові, антитіл до білків епітелію дихальних шляхів) не є валідними [12].

Враховуючи, що пацієнти з різними фенотипами захворювання потребують індивідуалізованих схем профілактичного лікування, на сьогодні тривають дискусії щодо доцільності внесення до стандартів терапії бронхіальної астми окремих груп препаратів. Проте практично відсутні роботи, які присвячені вивченю динаміки гіперсприйнятливості дихальних шляхів за альтернативних імунологічних фенотипів БА.

Мета роботи. Оцінити ефективність стандартних схем базисної терапії в дітей із атопічним та неатопічним фенотипом захворювання за змінами реактивності дихальних шляхів для покращання індивідуалізованого підходу до профілактичного лікування.

Матеріал і методи. На базі пульмоалергологічного відділення обласної дитячої клінічної лікарні (м. Чернівці) обстежено 64 дитини, хворих на бронхіальну астму. Критеріями входження в дослідження вважали: вік дитини від 6 до 17 років, діагностована персистувальна БА, тривалість хвороби не менше трьох місяців, наявність інформаційної згоди батьків та дітей. Критеріями невходження слугували: вік до 6 та старше 18 років; інтермітуюча БА, активне куріння більше десяти цигарок на день, використання препаратів, які могли б вплинути на результати досліджень, дітисироти, наявність уроджених вад розвитку бронхів

та легень, а також інших захворювань, що супроводжуються синдромом бронхобструкції.

Групоформувальною ознакою вважали наявність у дітей ознак атопії. Сформовано дві групи спостереження. До першої (І) групи увійшло 38 пацієнтів із обтяженим на алергічну патологію сімейним анамнезом та позитивними алерготестами з небактерійними алергенами, другу (ІІ) клінічну групу сформували 26 школярів без ознак атопії.

Загальноклінічна характеристика пацієнтів клінічних груп наведена в таблиці 1.

Незначне переважання хлопчиків серед дітей із атопічним фенотипом на відміну від неатопічної БА підтверджує дані літератури про додатковий ризик чоловічої статі як чинника наявності атопії [7]. Не спостерігали вірогідних відмінностей у структурі тяжкості захворювання. В обох

$$\text{ІБС} = \frac{\text{ОФВ}_1 \text{ вихідний} - \text{ОФВ}_1 \text{ після фізичного навантаження}}{\text{ОФВ}_1 \text{ вихідний}} \times 100\%,$$

$$\text{ІБД} = \frac{\text{ОФВ}_1 \text{ після інгаляції сальбутамолу} - \text{ОФВ}_1 \text{ вихідний}}{\text{ОФВ}_1 \text{ вихідний}} \times 100\%,$$

$$\text{ПЛБ} = \text{ІБС} + \text{ІБД}$$

групах спостереження переважали пацієнти із середньотяжкою ($58,0 \pm 8,0\%$ та $42,3 \pm 9,7\%$ у І та ІІ клінічних групах відповідно, $P_{t,\varphi} > 0,05$) і тяжкою перsistувальною БА ($36,8 \pm 7,8\%$ та $46,1 \pm 9,8\%$ у І та ІІ клінічних групах відповідно, $P_{t,\varphi} > 0,05$).

Відсутність вірогідних відмінностей за статтю, віком, тривалістю захворювання, місцем проживання свідчила про коректно сформовані клінічні групи порівняння.

Спірометричне дослідження включало динамічне вивчення вихідних показників функції зовнішнього дихання, неспецифічної гіперсприйнятливості дихальних шляхів до непрямих (дозоване фізичне навантаження) бронхопровокаційних агентів. Абсолютні показники порівнювали з номограмою, запропонованою Knudson, яка включає наступні параметри: статтю, вік, масу тіла, зріст [1].

Для спірографічних обстежень використовували портативний калібраний спірограф Mictog-lab фірми Micto Medical (Англія, серій-

ний № 445501). Визначали реакцію бронхів при проведенні проби з дозованим фізичним навантаженням (біг протягом 5 хвилин), для відносної стандартизації якої використовували відповідний протокол [10], із наступною інгаляцією сальбутамолу. Вираховували показники: „індекс бронхоспазму” (ІБС), „індекс бронходилатації” (ІБД) та інтегральний „показник лабільності бронхів” (ПЛБ) згідно з формулами [2]:

Одержані результати дослідження аналізувалися за допомогою комп’ютерних пакетів «STATISTICA 6.0» StatSoft Inc. та Excel XP для Windows на персональному комп’ютері з використанням параметричних і непараметричних методів обчислення. Для оцінки ефективності лікування визначали зниження абсолютноного (ЗАР) та відносного ризиків (ЗВР), мінімальної кількості пацієнтів (МКП), яких необхідно пролікувати для отримання одного позитивного результату [3].

Результати дослідження та їх обговорення. Ефективність базисної терапії БА в пацієнтів груп порівняння вивчали за показниками гіперсприйнятливості дихальних шляхів до непрямих (дозоване фізичне навантаження) бронхопровокаційних чинників.

Середні рівні спірометричних показників у дітей I клінічної групи наведені на рисинку 1.

Отже, у пацієнтів із атопічним фенотипом БА індекси гіперсприйнятливості бронхів мали тенденцію до зростання. Враховуючи, що в повному обсягу дотримувалися запропонованого плану профілактичного лікування тільки 18 (43,7 %) пацієнтів, додатково визначали ІБС, ІБД та ПЛБ у школярів, які отримували базисне лікування, та дітей, які не застосовували протизапальних препаратів протягом останніх трьох місяців (табл. 2).

Наведені дані демонструють, що порушення комплансу в проведенні базисного профілактичного лікування в дітей, хворих на атопічну БА, вірогідно збільшує гіперсприйнятливість дихальних шляхів до непрямих бронхопровокаційних чинників. Відсутність позитивних зрушень у показниках, які визначають чутливість бронхів, серед дітей I клінічної групи, що дотримувалися режиму протизапальної терапії, ймовірно, пояснюються відносно коротким періодом їх використання.

Використання ІГКС як монотерапії, або в комбінації з пролонгованими β_2 -адренон-

Загальна клінічна характеристика груп порівняння ($M \pm m$)

Клінічні групи	Кількість дітей	Хлопчики	Міські мешканці	Тривалість хвороби	Середній вік
		%	роки		
Перша група	38	$73,7 \pm 7,1$	$39,5 \pm 7,9$	$5,6 \pm 0,6$	$11,7 \pm 0,5$
Друга група	26	$53,8 \pm 9,8$	$23,1 \pm 8,3$	$5,4 \pm 0,7$	$12,0 \pm 0,7$
$P_{t,\varphi}$		$> 0,05$			

Таблиця 2

Зміни показників гіперсприйнятливості дихальних шляхів у пацієнтів I клінічної групи

Підгрупа	Кількість (абс.)	Візит	IБС	IБД	PЛБ
			% %		
Пацієнти, які отримували базисну терапію	16	I	10,7±2,6	11,3±2,9	22,0±4,7
		II	12,2±3,5	13,0±4,6	25,3±5,8
P			>0,05		
Пацієнти, які виконували план лікування не в повному обсягу	22	I	12,4±2,4	12,5±2,8	24,9±3,5
		II	20,7±2,6	14,3±3,4	35,0±5,3
P			<0,05	>0,05	<0,05

Таблиця 3

Зміни показників гіперсприйнятливості дихальних шляхів у пацієнтів II клінічної групи

Підгрупа	Кількість (абс.)	Візит	IБС	IБД	PЛБ
			% %		
Пацієнти, які отримували базисну терапію	9	I	10,0±2,7	6,2±3,0	16,3±3,9
		II	12,6±2,9	17,0±8,1	29,6±8,9
P			>0,05		
Пацієнти, які не виконували плану лікування	17	I	10,7±2,3	8,4±2,6	19,2±4,0
		II	13,1±3,9	13,5±5,0	26,6±6,0
P			>0,05		

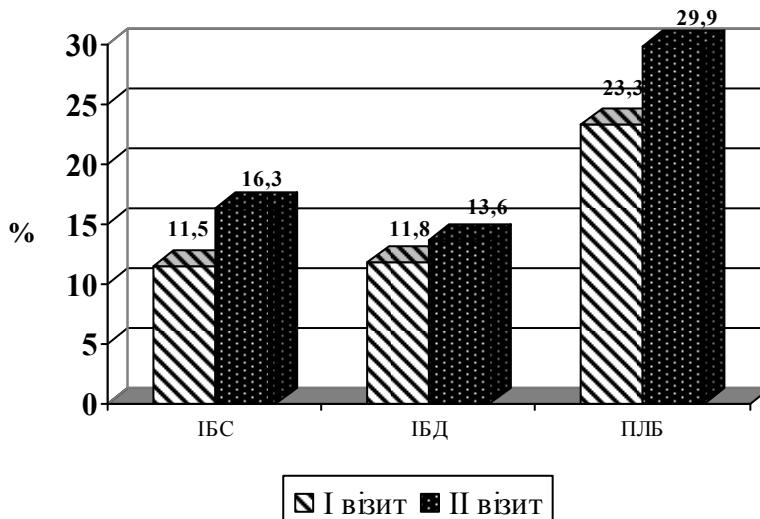

Рис. 1. Динаміка індексів гіперсприйнятливості бронхів до непрямих провокаційних чинників у дітей із атопічною бронхіальною астмою

міметиками, у пацієнтів із атопічним фенотипом БА дозволило знизити абсолютний ризик наявності IБС вище 15 % на 5,1 %, відносний ризик у 14,1 (95 % ДІ 7,9-22,5) раза при мінімальній кількості пацієнтів, яких необхідно пролікувати для досягнення одного позитивного випадку – 7,1 (95 % ДІ 2,9-14,1). ЗАР наявності ПЛБ вище 25 % у дітей, які отримували базисне лікування, становив 9,1 %, ЗВР – 8,9 (95 % ДІ 8,9-24,0), МКП – 6,5 (95 % ДІ 2,4-13,4).

Аналогічно першій клінічній групі, у школярів, хворих на неатопічну форму БА, спостеріга-

лося зростання гіперчутливості бронхів при повторному обстеженні (рис. 2).

Враховуючи, що повністю дотримувалася запропонованого плану профілактичного лікування тільки третина обстежених (9 (34,6%) пацієнтів, додатково визначали IБС, IБД та ПЛБ у школярів II клінічної групи, які отримували базисне лікування, та дітей, які нерегулярно застосовували протизапальні препарати протягом останніх трьох місяців (табл. 3).

Наведені результати дозволяють припускати, що використання ІГКС як базисних препара-

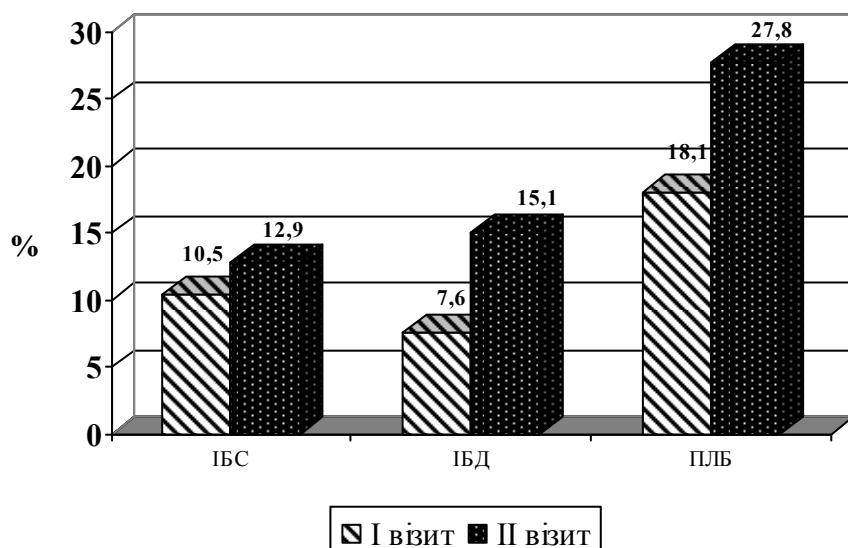

Рис. 2. Динаміка індексів гіперсприйнятливості бронхів до непрямих провокаційних чинників у дітей з неатопічною бронхіальною астмою

Примітка. * – $P < 0,05$ між першим та другим візитами

тів у дітей із неатопічним фенотипом БА невірогідно, проте сприяло зростанню гіперсприйнятливості бронхів відносно пацієнтів, які відмовилися від профілактичного лікування. У той же час прийом ІГКС знижував абсолютний ризик наявності ІБС вище 15,0 % на 7,2 % при ЗВР 24,4 (95 % ДІ 16,3-34,1) та МКП – 4,1 (95 % ДІ 1,1-10,1).

Варто зазначити, що зміни гіперсприйнятливості дихальних шляхів у динаміці тримісячного спостереження в групах порівняння простежувалися у зростанні ІБС, ІБД та ПЛБ. Проте якщо в дітей із атопічним фенотипом БА переважне погіршання результатів пояснювалося низькою схильністю до базисної терапії, то в II клінічній групі підвищення чутливості бронхів спостерігалося незалежно від комплаенсу в лікуванні, що непрямо свідчило про його низьку ефективність. Відсутність контролю при призначенні стандартних схем лікування в дітей із атопічним фенотипом перsistувальної бронхіальної астми, що проявляється зростанням гіперсприйнятливості бронхів, потребує, ймовірно, додаткового призначення анти-IgE терапії. Натомість, дітям, хворим на тяжку бронхіальну астму без проявів атопії, схеми лікування варто посилювати призначенням пролонгованих теофілінів, а також розглянути питання про доцільність повторних курсів макролідних антибактеріальних засобів.

Висновки

1. Використання інгаляційних глюкокортикоїдів у пацієнтів з атопічним фенотипом захворювання дозволяє знизити абсолютний ризик наявності індексу бронхоспазму вище 15 % на 5,1 % при зниженні відносного ризику на 14,1 % та мінімальній кількості пацієнтів, яких необхідно пролікувати – 7,1. Зниження абсолютного ризику наявності показника лабільності бро-

нхів вище 25 % становило 9,1 %, зниження відносного ризику – 8,9 при мінімальній кількості пацієнтів, яких необхідно пролікувати – 6,5.

2. Прийом інгаляційних глюкокортикоїдів у дітей із неатопічною формою бронхіальної астми дозволяє знизити абсолютний ризик наявності індексу бронхоспазму вище 15,0 % на 7,2 % при зниженні відносного ризику – 24,4 та мінімальній кількості пацієнтів, яких необхідно пролікувати – 4,1.

Перспективи подальших досліджень. Оцінити динаміку імунітету крові в дітей з атопічним та неатопічним фенотипом бронхіальної астми на тлі стандартних схем базисної терапії.

Література

1. Сахно Ю.Ф. Исследование вентиляционной функции легких: учебно-методическое пособие / Ю.Ф. Сахно, Д.В. Дроздов, С.С. Ярцев. – М.: РУДН, 2005. – 84 с.
2. Сидельников В.М. Практическая аллергология детского возраста / В.М. Сидельников, Л.А. Безруков, В.Г. Мигаль. – К.: Здоров'я, 1985. – С. 22–23.
3. Флетчер Р. Клиническая эпидемиология. Основы доказательной медицины / Р. Флетчер, С. Флетчер, Э. Вагнер; пер. с англ. С.Е. Бащинского [3-е изд.]. – М.: Медиа Сфера, 2004. – 352 с.
4. Allergic and nonallergic asthmatics have distinct patterns of Tcell activation and cytokine production in peripheral blood and bronchoalveolar lavage / C. Walker, E. Bode, L. Boer [et al.] // Am. Rev. Respir. Dis. – 1992. – Vol. 146. – P. 109-115.
5. Clinical, functional, and epidemiological differences between atopic and nonatopic asthmatic children from a tertiary care hospital in a developing country / J.A. Castro-Rodriguez, A.M. Ramirez, P. Toche [et al.] // Ann. Allergy Asthma Immunol. – 2007. – Vol. 98. – P. 239-244.
6. Fan Y.-C. Clinical types of childhood asthma and nonatopic asthma / Y.-C. Fan // World J. Pediatrics. – 2006. – Vol. 2, № 2. – P. 85-90.
7. Gender differences in prevalence, diagnosis and incidence of allergic and non-allergic asthma: a population-based

- cohort / B. Leynaert, J. Sunyer, R. Garcia-Estebe [et al.] // Thorax. – 2012. – Vol. 67. – P. 625-631.
8. Global Strategy for Asthma Management and Prevention (updated 2012) [Електронний ресурс] // Global Initiative for Asthma, 2012. – Режим доступу: http://www.ginasthma.org/local/uploads/files/GINA_Report_2012_Feb13.pdf
 9. Kukhtinova N.V. Atopic and Nonatopic Asthma in Children: Two Different Diseases? / N.V. Kukhtinova, E.G. Kondurina, M.J. Lentze // Int. J. Biomedicine. – 2012. – Vol. 2, № 3. – P. 214-221.
 10. Silverman M. Standardization of exercise tests in asthmatic children / M. Silverman, S.D. Anderson // Arch. Dis. Child. – 1972. – Vol. 47. – P. 882–889.
 11. The Heterogeneity of Asthma Phenotypes in Children and Young Adults [Електронний ресурс] / B. Hesselmar, A.-C. Enelund, B. Eriksson [et al.] // J. Allergy. – 2012. – Режим доступу – <http://www.hindawi.com/journals/ja/2012/163089>.
 12. Untangling asthma phenotypes and endotypes / I. Agache, C. Akdis, M. Jutel, J.C. Virchow // Allergy. – 2012. – Vol. 67. – P. 835-846.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ БАЗИСНОЙ ТЕРАПИИ АТОПИЧЕСКОЙ БРОНХИАЛЬНОЙ АСТМЫ У ДЕТЕЙ ПО ИЗМЕНЕНИЯМ ВОСПРИИМЧИВОСТИ ДЫХАТЕЛЬНЫХ ПУТЕЙ К НЕПРЯМЫМ ПРОВОКАЦИОННЫМ ФАКТОРАМ

C.I. Сажин

Резюме. В работе проанализирована динамика гипервосприимчивости дыхательных путей на фоне базисного лечения у детей школьного возраста, больных на атопическую и неатопическую бронхиальную астму. Установлено, что для снижения чрезмерной чувствительности бронхов пациентам с атопическим фенотипом болезни в схемы профилактической терапии стоит включать анти-IgE-антитела. Пациентам, больным на неатопическую бронхиальную астму, базисную терапию стоит усиливать назначением пролонгированных теофилинов.

Ключевые слова: бронхиальная астма, дети, лечение, гипервосприимчивость бронхов.

THE EFFICACY OF THE BASIC THERAPY OF ATOPIC BRONCHIAL ASTHMA IN CHILDREN BASED ON THE CHANGES OF AIRWAY RESPONSIVENESS TO INDIRECT PROVOCATIVE FACTORS

S.I. Sazhyn

Abstract. The dynamics of the airway hyperresponsiveness against a background of a basic treatment in school-age children suffering from atopic and nonatopic bronchial asthma has been analyzed in the paper. It has been established that in order to decrease hyperresponsiveness of the bronchi it is worth including anti-IgE antibodies into the regimen of preventive therapy of patients with the atopic phenotype of the disease. Patients afflicted with nonatopic bronchial asthma it is worth enhancing basic therapy by prescribing prolonged theophyllines.

Key words: bronchial asthma, children, treatment, airway hyperresponsiveness.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

Рецензент – проф. Т.В. Сорокман

Buk. Med. Herald. – 2013. – Vol. 17, № 4 (68). – P. 128-132

Надійшла до редакції 29.07.2013 року

© С.І. Сажин, 2013

УДК 618.177+616.995.132.8)-07:616.153.94.-07

В.О. Склярова, Л.П. Білецька, Н.Б. Панасюк

СТАН СИСТЕМИ НО-СИНТАЗА/АРГІНАЗА ПЛАЗМИ КРОВІ ТА ЛІМФОЦІТІВ У ЖІНОК ІЗ НЕПЛІДДЯМ ТА АСКАРИДОЗОМ

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Резюме. Досліджено стан системи NO-сінтаза/аргіназа та оксидативних процесів у плазмі крові та лізаті лімфоцитів у здорових жінок, жінок із первинним непліддям без аскаридозу й жінок із первинним непліддям та аскаридозом. Отримані дані свідчать про зростання в лізаті лімфоцитів жінок із первинним непліддям активності eNOS. Виражених змін NO-сінтаз та

аргінази в лізаті лімфоцитів та оксидативних процесів у плазмі крові та лізаті лімфоцитів у жінок із первинним непліддям та аскаридозом не виявлено.

Ключові слова: аскаридоз, NO-сінтаза, аргіназа, оксидативні процеси, лімфоцити.

Вступ. Останнім часом зростає кількість випадків виявлення аскаридозу в органах сечо-

статевої системи в дорослих жінок під час гінекологічного огляду та під час вагітності, що може